Minister Spraw
Wewnętrznych i Administracji

BMP.0724.4.6.2026

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Kazimierza Kleiny złożone na 64. posiedzeniu Senatu RP 6 sierpnia 2026 r.[1] stanowiące nawiązanie do oświadczenia złożonego przez Pana Senatora na 60. posiedzeniu Senatu RP[2], w pierwszej kolejności należy wskazać, że w oświadczeniu z 10 czerwca 2026 r. w sprawie zbadania okoliczności dotyczących pełnienia przez osobę wskazaną w wystąpieniu mandatu radnej Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego wniesiono o:

- „przeprowadzenie szczegółowej analizy stanu faktycznego i prawnego dotyczącego łączenia […] mandatu radnej województwa świętokrzyskiego z funkcją prezesa Zarządu Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego;
- ocenę działań podjętych przez wojewodę świętokrzyskiego w ramach sprawowanego nadzoru prawnego oraz ustalenie, czy nie doszło do bezczynności organu nadzoru;
- przedstawienie stanowiska ministerstwa w przedmiotowej sprawie oraz poinformowanie mnie o wynikach przeprowadzonej analizy".

W odpowiedzi na przedmiotowe oświadczenie wskazano, że Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (SWiA) nie jest organem nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego oraz nie uczestniczy w procedurze wygaszania mandatów radnych. W konsekwencji powyższego należy zauważyć, że Minister nie posiada kompetencji do dokonywania oceny prawnej konkretnych stanów faktycznych zaistniałych w jednostkach samorządu terytorialnego, w tym w zakresie ewentualnego naruszenia zakazu łączenia funkcji mandatu radnego z wykonywaniem innych funkcji.

W związku z powyższym Minister SWiA nie posiada kompetencji do oceny merytorycznej czynności podjętych przez wojewodę w ramach sprawowanego przez niego nadzoru, jak również podstaw prawnych do zobowiązania wojewody do podjęcia określonego działania, w tym przypadku do wydania zarządzenia zastępczego.

[1] Przekazane pismem Pani Magdaleny Biejat, Wicemarszałka Senatu RP, o sygn. BPS/043-64-1708/26

[2] w dniu 10 czerwca 2026 r.

ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa, Polska

Odnosząc się natomiast do oświadczenia Pana Senatora z 6 sierpnia 2026 r., stanowiącego kontynuację korespondencji w przedmiotowej sprawie, należy odnieść się do następujących zagadnień.

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga fakt, że postępowanie nadzorcze prowadzone przez wojewodę, w tym w sprawie stwierdzenia naruszenia zakazu łączenia funkcji przez radnego i wydania zarządzenia zastępczego, jest prowadzone na podstawie samorządowych ustaw ustrojowych[3] (w zależności od szczebla samorządu terytorialnego), a nie w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego*[4]. Postępowanie nadzorcze nie stanowi postępowania administracyjnego w rozumieniu KPA, co znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych[5]. W związku z tym do postępowania nadzorczego nie stosuje się przepisów KPA dotyczących m.in. terminów załatwiania spraw, a co za tym idzie, również instytucji ponaglenia (w zakresie bezczynności organu).

Wojewoda wykonuje przyznane na mocy ustawy *o samorządzie województwa* (w tym konkretnym omawianym przypadku) uprawnienia nadzorcze z urzędu. Oznacza to, że decyzje o podjęciu czynności nadzorczych oraz zastosowaniu konkretnego środka nadzoru wojewoda podejmuje suwerennie jako organ nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego. Wnioski i wystąpienia zainteresowanych podjęciem konkretnego rozstrzygnięcia podmiotów nie obligują wojewody do wszczęcia konkretnego postępowania w tym zakresie. Zgodnie z poglądem prezentowanym w orzecznictwie sądów administracyjnych ewentualne interwencje osób trzecich mogą być przez organ nadzoru traktowane jedynie jako sygnał w sprawie. Decyzję co do celowości zastosowania środka nadzoru w danej sprawie pozostawiono zatem wyłącznej kompetencji wojewody, jako organowi nadzoru nad samorządem terytorialnym[6].

W tym miejscu należy również doprecyzować, że oświadczenie Pana Senatora z 10 czerwca 2026 r. nie dotyczyło zagadnień odnoszących się do właściwości Ministra SWiA do rozpatrywania skarg na wojewodę. Tym samym przedstawione w udzielonej odpowiedzi stanowisko dotyczące braku kompetencji Ministra w zakresie sprawowania nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego oraz braku podstaw do merytorycznej oceny czynności podjętych przez wojewodę w ramach sprawowanego przez niego nadzoru nie powinno być utożsamiane z zakwestionowaniem właściwości Ministra do rozpatrywania skarg na wojewodę.

Zgodnie z art. 227 KPA przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez

[3] Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz.U. z 2026 r. poz. 662, z późn. zm.).
Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* (Dz.U. z 2025 r. poz. 1684, z późn. zm.).
Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie województwa* (Dz.U. z 2026 r. poz. 720, z późn. zm.).

[4] Dz.U. z 2025 r. poz. 1691, dalej również jako: KPA

[5] Wyrok NSA w Warszawie z dnia 7 września 2021 r., sygn. akt III OSK 2260/21.

[6] Postanowienie WSA w Lublinie z dnia 27 stycznia 2021 r., sygn. III SAB/Lu 1/21.

ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw. Skargi na wojewodę w sprawach podlegających rozpatrzeniu na podstawie KPA rozpatruje właściwy minister. Powyższe należy jednak odróżnić od kompetencji Ministra do ingerowania w sposób wykonywania przez wojewodę ustawowych kompetencji nadzorczych wobec jednostek samorządu terytorialnego.

W omawianej sprawie istotny pozostaje fakt, na co zwrócono uwagę w udzielonej poprzednio odpowiedzi, że kwestia dotycząca podejrzenia naruszenia zakazu łączenia funkcji przez wskazaną w wystąpieniu radną Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego była już przedmiotem postępowania skargowego prowadzonego w Ministerstwie SWiA. W wyniku rozpatrzenia skargi dotyczącej nienależytego sprawowania nadzoru przez Wojewodę Świętokrzyskiego została ona uznana za bezzasadną. Wojewoda Świętokrzyski przeprowadził stosowne czynności nadzorcze i nie znalazł wówczas podstaw prawnych do wydania zarządzenia zastępczego w przedmiotowej sprawie. Minister SWiA nie badał merytorycznie sprawy (tj. czy wojewoda prawidłowo ocenił stan faktyczny i prawny) z uwagi na brak uprawnień w tym zakresie.

W kontekście powyższego należy podkreślić, że Minister SWiA może rozpatrywać skargi na wojewodę w zakresie wynikającym z przepisów KPA, jednak kompetencja ta nie oznacza możliwości zastępowania wojewody w wykonywaniu ustawowych uprawnień nadzorczych wobec jednostek samorządu terytorialnego ani zobowiązania wojewody do wydania określonego rozstrzygnięcia nadzorczego, w tym zarządzenia zastępczego stwierdzającego wygaśnięcie mandatu radnego. Weryfikacja działań nadzorczych wojewody może następować wyłącznie na drodze sądowej.

Z poważaniem

z up. Tomasz Szymański
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.